

[Aksel Pedersen]

kan, skal vi sige leve sig ind i det miljø, der er, uden at stille krav om yderligere ændring af det miljø, der er på stedet.

Venstre ved, der er en bred interesse for forslaget, som vil løse op for ting, som ofte førhen har forvoldt en vis bitterhed.

En betingelse for tilladelserne er, at problemerne med hensyn til vand, spildevand og den slags ting skal være i orden på en rimelig og ordentlig måde.

Jeg vil gerne sige tak for den modtagelse, som forslaget har fået her. Den er mere eller mindre betinget, men viser dog en velvilje.

Miljøministeren var inde på, at han er villig til at se på tingene, når vi kommer så vidt, at regionplanen er afsluttet. Det har vi drøftet i venstre, og vi vil vanskeligt kunne vente så længe. Vi finder, at sagen så drukner i en hel del undersøgelser, og det gør, at mennesker endnu i lang tid vil føle, at de ligesom er dømt til undergang i nogle af de byer. Vi er villige til at tale om de miljømæssige problemer, der kan være, men jeg kan forstå, at også andre har indset, hvilken hensigt vi har med bemærkningerne om miljøet.

Hr. Grove kom med nogle udtalelser om, at det nok skulle vise sig, at der knap var mennesker nok til at flytte ud. Ja men det er måske også det bedste ved dette forslag, nemlig at det nok for mange landsbyer vil vise sig, at den udvikling, de troede de kunne have fået, nok ikke er til stede. Man må erkende, at der ikke er nok til at flytte ud; der er måske ikke engang den interesse, der skulle være. Men der er også nogle byer, som tilsyneladende viser en interesse, og den må vi, som skal være planlæggere, følge op på lang sigt, og så må vi se, hvad hensigten er med interessen.

Hr. Svend Haugaard mente også, der var en mulighed for at imødekomme os, hvis vi ville følge nogle ønsker og et beslutningsforslag, de har fremsat. Det beslutningsforslag vil vi gerne være med til at se på. Vi tror bare, det ville være fornuftigere at fremme dette forslag på nuværende tidspunkt. Det er klart, at dér, hvor der er mulighed for større udviklinger, må vi se på lokalplan. og alt, hvad der hører til loven, som vi har den i dag.

Tak for velviljen!

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling

vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til udvalget om fysisk planlægning. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op- hold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Begrænsning af de selvstændiges egenperiode fra 5 til 3 uger) [af Holm (V), Poul Schlüter (KF), Yvonne Herløv Andersen (CD) og Chr. Christensen (KrF)].

(Lovforslag nr. L 176. Fremsat 24/1 78).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 12 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

12) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Begrænsning af arbejdsgiverperiodens længde) [af Pilgaard Andersen (FP) m. fl.].

(Lovforslag nr. L 191. Fremsat 2/2 78).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Socialministeren (Eva Gredal):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg er forundret over, at der nu fremsættes forslag om nedsættelse af karenstiden for de selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende hustruer fra 5 til 3 uger. Lige inden jul vedtog folketingset som led i augustforlig II, at det offentlige foreløbig i tre år overtager arbejdsgivernes dagpengeforpligtelse i 4. og 5. sygeuge.

Selv om det ikke nævnes i bemærkningerne til forslaget, er det antagelig forslagsstillerens opfattelse, at en nedsættelse af ka-

[Socialministeren]

renstiden for de selvstændige erhvervsdrivende og medhjælpende hustruer skal ses som en konsekvens af den midlertidige refusionsordning, der trådte i kraft 1. januar.

Grunden til, at der ikke dengang blev foreslået en nedsættelse af karenstiden for de selvstændige erhvervsdrivende, var, at den midlertidige refusionsordning er et led i de foranstaltninger, det er besluttet at iværksætte for at nedsætte erhvervenes omkostninger og fremme beskæftigelsen. Hensigten med ændringen har således været at gøre det mere attraktivt for arbejdsgiverne at antage nye medarbejdere, fordi de ikke længere har den økonomiske risiko ved at skulle betale dagpenge til medarbejdere, der er syge længere end 3 uger. En nedsættelse af karenstiden for selvstændige kan ikke ses som en del af dette formål.

Jeg vil i denne forbindelse understrege, at udgangspunktet for den særlige refusionsordning om lempelse af dagpengepligten for arbejdsgivere har været, at der i øvrigt ikke skulle ændres ved dagpengelovens grundprincip om en arbejdsgiverperiode og herunder en karenstid for de selvstændige på 5 uger.

Jeg har bemærket, at hr. Holm har udtalt til Frederiksborg Amts Avis 13. januar, at en længere sygdomsperiode for de selvstændige mindre virksomheder ofte betyder en uoverskuelig og utryk situation, fordi det daglige arbejde og virksomhedens økonomi for det meste er afhængige af indehaverens fulde arbejdsindsats. Jeg er helt enig med hr. Holm i denne udtalelse. Netop denne betragtning var afgørende for fastsættelsen af karenstiden for selvstændige, da dagpengeloven blev gennemført, og længere sygdomsperioder blev dengang defineret som sygeperioder, der varede mere end 5 uger. Jeg kan ikke se, hvorfor man ikke stadig skulle kunne definere en længere sygeperiode som en periode, der varer mere end 5 uger.

Jeg vil også gerne fremhæve, at folketingets sidste folketingsår vedtog at forbedre den frivillige forsikringsordning for denne gruppe, en ændring, der trådte i kraft 1. juli 1977. Aldersgrænsen på 50 år for optagelse i den frivillige dagpengeordning blev ophævet, således at selvstændige nu kan sikre sig dagpenge de første 5 uger af en sygeperiode uanset alder. Samtidig blev der vedtaget ændring af pensionsbeskatningsloven, så fra-

dragsretten for bidrag til den frivillige dagpengesikring bortfaldt, og som konsekvens af ophævelsen af fradragsretten blev det vedtaget at anvende det årlige skatteprovenu til nedsættelse af forsikringsbidragene, således at bidragene nu dækker $\frac{3}{8}$ mod tidligere $\frac{1}{4}$ af udgifterne til sikringen.

Hr. Holm udtaler videre til Frederiksborg Amts Avis, at venstre generelt vil tage initiativ til at forbedre vilkårene for de mindre virksomheder. Her vil jeg minde om, at der på dagpengeområdet er gennemført en del forbedringer for denne gruppe. I det omfang de mindre erhvervsdrivende tillige er arbejdsgivere, er der for nylig ud over den midlertidige refusionsordning gennemført lempelser, således at de mindre arbejdsgivere ikke har pligt til at betale nyansatte dagpenge i sygdomstilfælde, som indtræffer inden for de første 3 uger af ansættelsen.

Endvidere er adgangen til at blive fritaget for pligten til at udbetale dagpenge i arbejdsgiverperioden ved tegning af forsikring blevet udvidet, og lønsommen er blevet fordoblet. Endelig er der ydet tilskud til nedsættelse af bidraget til en forsikringsordning for mindre arbejdsgivere. Fra 1. januar 1978 til 1981 udgør bidraget 1,5 pct. af arbejdsgiverens årlige lønudgift. Det er en halvering i forhold til tidligere.

Som det er fremgået af mine bemærkninger, kan regeringen ikke tilslutte sig forslaget, men jeg vil dog for en ordens skyld bekræfte, at en nedsættelse af karenstiden, således at udbetaling overgår til det sociale udvalg efter 3 ugers sygdom, vil medføre en merudgift for det offentlige på omkring 25 mill. kr. årligt.

Jeg skal derefter vende mig til fremskridtspartiets forslag om ændring af dagpengeloven, om begrænsning af arbejdsgiverperiodens længde.

Som nævnt i bemærkningerne til forslaget er det ikke første gang, vi her i tinget skal tage stilling til spørgsmålet om nedsættelse af arbejdsgiverperioden til 1 uge. Spørgsmålet var senest fremme som ændringsforslag til regeringens forslag om den midlertidige refusionsordning for arbejdsgiverne. Dengang blev forslaget forkastet. Jeg skal derfor ikke knytte andre bemærkninger til forslaget, end at det offentlige ud over det midlertidige tilskud på 400 mill. kr. til dækning af dagpengeudgifter i 4. og 5. uge skal betale arbejdsge-

[Socialministeren]

vernes dagpengeudgifter i 2. og 3. uge, og det vil sige ca. 800-900 mill. kr. om året. Hertil kommer der så også øgede administrationsudgifter på ca. 70 mill. kr. årligt.

Jeg vil godt i denne forbindelse påpege, at forslagsstillerne forudsætter, at udgifterne finansieres af det offentlige og ikke ved et særligt arbejdsgiverbidrag. Det betyder, at beløbene må tages ind over skatterne og kommer til at påhvile befolkningen som helhed, også lønmodtagerne. Regeringen kan ikke gå ind for forslaget.

Svend Andersen (Bornh. a.) (S):

Socialdemokratiet kan heller ikke medvirke til gennemførelsen af de to forslag om ændringer i dagpengeloven. En gennemførelse af de to forslag vil betyde en merudgift for staten på ca. 675 mill. kr.

Forslaget om begrænsningen af de selvstændige erhvervsdrivendes egenperiode fra 5 til 3 uger bryder med den opfattelse, som vi fortsat har i socialdemokratiet, nemlig at arbejdsgiverperioden og dermed de selvstændige erhvervsdrivendes egenperiode på de 5 uger principielt må fastholdes, således som det har været aftalt imellem arbejdsmarkedets parter, og vi mener ikke, at det, ordningen vil koste, nemlig ca. 25 mill. kr., vil få nogen som helst indvirkning på beskæftigelsen.

Ved gennemførelsen af beskæftigelsesplanen i 1977 blev der indført en midlertidig refusion fra staten af arbejdsgivernes udgifter til dagpenge i den 4. og 5. uge. Vi betragter denne ordning som midlertidig og tillægger ikke ordningen nogen selvstændig beskæftigelseseffekt. Den har alene værdi, når den virker i sammenhæng med den samlede beskæftigelsesplan.

Så er der fremskridtspartiets forslag om at nedsætte arbejdsgiverperioden til 1 uge. Det kan vi heller ikke tiltræde. Forslaget har været fremsat før, vi har tidligere afvist det, og det er ikke blevet bedre af, at det er blevet genfremsat. Forslaget vil betyde en merudgift på ca. 650 mill. kr., samtidig med at udbetalingen ved et stort antal sygdomstilfælde, der stort set er blevet klaret i samme arbejdsgang som lønudbetalingen, nu skal overføres til det offentlige. Det betyder øget administration, og det betyder igen øget antal offentligt ansatte.

Vi tillægger heller ikke dette forslag nogen beskæftigelsesmæssig betydning, som står i et rimeligt forhold til udgifterne på de 650 mill. kr. Fremskridtspartiets påstand om, at ændringen vil betyde 50.000 flere ansatte i virksomhederne, er efter vor opfattelse grebet ud af luften og savner enhver begrundelse. Vi har vanskeligt ved at se, hvordan man vil kunne presse yderligere 650 mill. kr. ud af finansloven. Vi har sagt det før, men jeg vil da godt gentage, at hvis der skulle være partier, der er i stand til at fremtrylle så stort et beløb, kan vi fra socialdemokratiets side an vise bedre måder at bruge pengene på inden for det sociale og det beskæftigelsesmæssige område.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Af de to lovforslag, vi behandler her i dag, vil jeg først sige et par ord om fremskridtspartiets, hvorefter arbejdsgiverne for fremtiden kun skal betale for den første uge. Jeg forstår ikke, at et parti, der samtidig fremsætter så mange spareforslag og ønsker, at vi skal sætte skatterne ned, vil komme med dette forslag, som koster knap 1 mia kr. på årsbasis. Jeg kan simpelt hen ikke se, at der er nogen sammenhæng i, at man på én gang bilder skatteyderne ind, at de skal slippe billigere i skat, og fremsætter forslag, der koster knap 1 mia kr. mere. Jeg kan derfor ikke på nogen måde støtte dette forslag.

Så udtalte socialministeren om det andet lovforslag, vi behandler i dag, fællesforslaget fra en række partier om ændring af loven om dagpenge, sådan at de selvstændiges egenperiode begrænses fra 5 til 3 uger, at hun var forundret over det. Jeg er også forundret, men min forundring gælder noget helt andet. Jeg er forundret over, at det ikke lykkedes i augustforliget at få denne naturlige følge taget frem og gennemført i fællesskab af de 4 partier, der stod bag augustforliget.

Så siger socialministeren, at grunden til, at man ikke kan gå ind for dette, er, at man ikke mener, det vil skabe noget arbejde. Jeg er for det første ikke sikker på, at det er en begrundelse, der holder i alle tilfælde, for en arbejdsgiver, der alene eller sammen med en enkelt arbejder skal bestride sin virksomhed, vil være tvunget til, hvis han selv bliver syg, at lade være med at ansætte en i sit eget sted,

[Bernhard Baunsgaard]

simpelt hen fordi der ikke er penge til det. Han må skubbe færdiggørelsen af arbejdet. Derfor er jeg ikke enig i betragtningen, men noget andet er, at det er klart, at de 25 mill. kr., et forslag som dette koster, kan det på dette tidspunkt være ganske overordentlig vanskeligt at finde, og det må da forudsættes, så vidt jeg forstår forlig herinde, at de 4 partier i fællesskab kunne blive enige om, hvor de skulle skaffes fra. Derfor kan jeg nok undre mig over, at venstre og de konservative er med i dette, ligesom jeg er forundret over, at det ikke lykkedes at få dem med i første omgang.

Må jeg sige, at af de selvstændige, der bliver tale om, er der særlig én gruppe, som har min store sympati. Nu er det vel et begrænset tidsrum, denne indskrænkning fra 5 til 3 uger skal gælde, men alligevel burde vi se på det, om ikke andet så næste gang vi skal lave finanslov, og den gruppe selvstændige, jeg her særlig tænker på, er de selvstændige, som har adgang til at tegne forsikring for sig selv hos staten, det er de små erhvervsdrivende; så vidt jeg husker, var det ca. 1,5 mill. kr., de havde i udbetalt arbejdsløshedsunderstøttelse. Den gruppe er de første af de selvstændige, vi bør hjælpe, og jeg så gerne, at alle fire partier i fællesskab kunne finde en udvej for at hjælpe dem, for det er dem, der trænger mest til det, det er dem, der virkelig i sygdomstilfælde nemt kommer i klemme.

Brøndlund Nielsen (V):

Vi er fra venstres side medforslagsstillere til forslaget om en ændring af loven om dagpenge ved sygdom eller fødsel, og jeg må sige, at det er meget skuffende at høre den afvisende tone, som både socialministeren og den socialdemokratiske ordfører anlægger.

Det var et positivt led i augustforliget forrige år, at vi fik nedsat perioden, hvori der skulle betales fra arbejdsgiveren til lønmodtagerne, og vi burde udvide denne ordning, sådan at der også bliver en kortere tid for de selvstændige. Ministeren mente ikke, at det i denne forbindelse kunne have nogen beskæftigelsesfremmende virkning, men det mener jeg da i høj grad det kan, for det vil naturligvis fremme de selvstændige erhvervsdrivendes tilbøjelighed til at starte virksomhed eller fortsætte i virksomhed, hvis de føler den ekstra betryggelse, der kan ligge i en ordning

som den, vi her foreslår. Jeg synes også, det må være rimeligt, når vi tænker på, hvor meget lønmodtagerne efterhånden er sikret; det synes vi er en god ting.

Jeg tror, det kan være svært for os, der har en fast indkomst, og som også bliver dækket ind i det tilfælde, at der bliver sygdom eller arbejdsløshed – man har jo en umådelig tryghed som lønmodtager – at sætte os ind i den situation, som mennesker er i, der driver en mindre, selvstændig virksomhed, hvor der kan herske usikkerhed om indtægterne, og hvor der dagligt skal holdes øje med, hvor meget der nu kommer ind af ordrer, eller hvor mange gange butiksdøren nu går op eller i, når de så yderligere skal tænke på de problemer, de kommer ud for, såfremt de bliver syge.

Jeg synes derfor, det vil være en rimelig videreførelse af den tryghed, vi har skabt i vores samfund, hvis man kunne gennemføre denne afkorting af perioden, som selvstændige skal betale, når de er syge. Jeg vil derfor stærkt håbe, at der vil vise sig et flertal for disse tanker.

Jeg skal om det forslag, som fremskridtspartiet har fremsat, sige, at vi har da en del sympati for de tanker, man her kommer frem med. Som det har været nævnt i debatten her, fik vi i augustforliget forrige år en nedsættelse fra 5 til 3 uger, og nu ønsker fremskridtspartiet altså at komme endnu længere ned. Det kan da være sympatisk, men her har vi altså opnået nogle resultater trods alt, som vi er glade for. Derfor kan vi da godt have sympati for at komme videre også med disse tanker.

Karen Thurøe Hansen (KF):

Da mit partis ordfører, hr. Palle Simonsen, ikke kan være til stede her, skal jeg lige komme med nogle korte bemærkninger om de to lovforslag.

Det konservative folkeparti er også medforslagsstillere til lovforslag nr. L 176, og det er vi, fordi vi meget gerne ser, at de selvstændige erhvervsdrivende får samme vilkår som lønmodtagere. Det gør vi ud fra den betragtning, at for mange selvstændige erhvervsdrivende, særlig de mindre, ligger indtægterne langt under, hvad en lønmodtager i dag oppebærer.

[Karen Thuroe Hansen]

Jeg kan ikke medgive hr. Svend Andersen (Bornh. a.) fra socialdemokratiet, at det ikke vil afhjælpe arbejdsløsheden. Jeg synes, at vi alle bør være enige om herinde, at vi skal være med til at prøve at afhjælpe den store arbejdsløshed, vi har, og det gør vi ikke ved at diskriminere en befolkningsgruppe, nemlig de selvstændige erhvervsdrivende.

Det er rigtigt, at det konservative folkeparti var med i forliget sidste år, og vi står også ved vores medvirken i dette forlig, men det forhindrer os ikke i at anbefale, at man gennemgår dette lovforslag meget nøje.

Om lovforslag nr. L 191, fremsat af fremskridtspartiet, vil jeg sige – hr. Palle Simonson er også vor ordfører vedrørende dette lovforslag – at vi fra det konservative folkepartis side meget gerne ser en nedsættelse af arbejdsgiverperioden, men vi er på den anden side også realistiske. Der er ingen muligheder for det i øjeblikket. Vi har fået lovfæstet foreløbig 3 uger, og vi kan ikke støtte fremskridtspartiets forslag.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Også centrum-demokraterne er medforlagsstillere til lovforslag nr. L 176. Som ministeren også har fremført, er det rigtigt, at der er opnået lettelser på dette område, men vi mener, at det i den nuværende situation må være en selvfølge, at byrderne lettes yderligere. Det er ganske klart vores opfattelse, at lovforslaget vil være beskæftigelsesfremmende.

Vedrørende lovforslag nr. L 191 er vi da også positivt indstillet, men der ligger en meget stor byrde økonomisk i forslaget. Vi har arbejdet med det i udvalget før og har fået forelagt de administrative konsekvenser og regningen på det. Vi er imidlertid indstillet på i udvalget at forsøge at gennemføre forslaget, så at noget af det kan gennemføres. Får vi ikke det hele, og det kan man ikke altid forvente i politik, kan vi måske forhandle os frem et stykke af vejen.

Tove Jørgensen (DKP):

DKP kan ikke medvirke til disse to lovforslag. For en gangs skyld er vi enige med socialministeren, men jeg må indrømme, at enigheden rækker ikke længere end til afvisning af forslagene.

DKP var imod ændringen af dagpengeloven, som vi blot betragter som et camoufleret arbejdsgivertilskud. Beregningerne over de beskæftigelsesfremmende virkninger har ikke virket overbevisende på os.

Den ændring, der er foreslået i lovforslag nr. L 176, har slet ingen virkning i retning af mere beskæftigelse, og som socialministeren var inde på, er det blevet betydelig lettere at selvforsikre sig, end det var tidligere, med de lovændringer, vi lavede sidste år. Så længe vi har særlige skattemæssige fordele for de selvstændige, virker det ikke rimeligt at pålægge lønmodtagerne 25 mill. kr. mere i skattebyrder.

Fremskridtspartiets forslag er helt uacceptabelt. Vi har tidligere afvist lignende forslag, men vi skal da lige endnu en gang minde om, at reglerne om arbejdsgiverbidraget til dagpengeydelsen i de første 5 uger, som nu er nedsat til 3, er modregnet i to overenskomster. Derfor er det uhyrligt at komme med et sådant forslag, som koster lønmodtagerne, netop de lønmodtagere, som folketingets flertal har påtvunget en direkte nedgang i reallønnen, en øget skattebyrde på 650 mill. kr., som vi lige har hørt, så det kan vi altså ikke acceptere.

Inger Stilling Pedersen (KrF):

Kristeligt folkeparti er også medforlagsstiller til det første forslag, vi behandler, og jeg skal selvfølgelig kun anbefale det. Der er sagt, synes jeg, mange vægtige ting om, at det er et vigtigt spørgsmål, og at der er problemer for de selvstændige erhvervsdrivende, så jeg vil håbe på, at vi i udvalget kan trænge lidt dybere ned i problemerne og se, om det er muligt at skabe et flertal for det.

Det andet forslag er vi selvfølgelig positive over for, da det er et forslag, som vi selv har været med til at stille. Man kan så bare spørge, om det ikke er lidt spild af tid at tage det frem igen så kort tid efter. Der er jo ikke rigtig noget håb om, at folketinget skulle have skiftet mening på så kort tid. Men som sagt er vi stadig væk af den mening, at arbejdsgiverperioden må yderligere ned, og vi tror i modsætning til mange andre, at det vil sætte flere i arbejde.

Formanden:

[Formanden]

Ordføreren vedrørende lovforslag nr. L 176 om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Begrænsning af de selvstændiges egenperiode fra 5 til 3 uger), hr. Holm, har ordet.

Holm (V):

Jeg kan takke en række ordførere for en positiv holdning til lovforslaget. Det forslag, de fire partier her har fremsat, har ikke, som det har været berørt, nogen direkte forbindelse med den lovgivning, vi gennemførte sidste år om en nedsættelse af arbejdsgiverperioden til 3 uger. Det er klart, at der er en sammenhæng i sygedagpengeloven, og det har ikke ligefrem gjort det mere rimeligt, at man har sænket arbejdsgiverperioden til 3 uger og så fortsat holder fast i 5 ugers perioden for de selvstændige.

Sygedagpengeloven virker forskelligt for lønmodtagere og for selvstændige. Lønmodtagere, der påtænker at blive selvstændige, går fra at være sikret fra første dag til selv at skulle bære de første 5 uger, og det kan klart være en hindring for at gå i gang, ligesom der kan være en lang række andre forhold i vores lovgivning, som gør, at vi bremser folk i at tage initiativ til at gå i gang med selvstændig virksomhed. Det er et forhold, der ikke skal lægges lønmodtagerne til last, men derfor må vi se at indrette vores lovgivning smidigere, sådan at det ikke er spørgsmålet om, hvorvidt man er lønmodtager eller selvstændig, der gør, om man er mere eller mindre socialt tryk; for selvstændige i mindre virksomheder er som regel ingenlunde bedre stillet rent økonomisk end lønmodtagere med tilsvarende beskæftigelse. Derfor virker egenperioden på 5 uger for disse grupper som en stor belastning. For selvstændige i mindre virksomheder betyder en længere sygdomsperiode ofte en uoverskuelig og utryk situation, fordi det daglige arbejde og virksomhedens økonomi for det meste er afhængige af virksomhedsindehaverens fulde arbejdsindsats.

Jeg forstår, at socialdemokratiet er afvisende over for lovforslaget, og det kan undre en smule, når man ved den debat, vi havde her i tinget for nylig om de mindre virksomheder, udtrykte stor sympati. Her er et område, hvor man virkelig havde mulighed for udtrykke den sympati.

Jeg vil godt samtidig knytte en kommentar til fremskridtspartiets forslag om, at man skal gå helt ned til 1 uge både for arbejdsgiverperioden og for de selvstændige. Det forslag, som de 4 partier har fremsat, er et skridt på vejen, det er et skridt, som ikke vil kollidere med forliget, og det er et overkommeligt skridt at tage på nuværende tidspunkt; lad os derfor tage det først.

Om økonomien. Vi kan næppe fastholde datoen den 1. april, så skulle forslaget vedtages i løbet af denne uge, og derfor vil det beløb, der skal skaffes i indeværende år, blive tilsvarende mindre; det vil sige, at vi er nede på 15-17 mill. kr., og det kan lovreserven på 500 mill. kr. såmænd nok holde til.

Formanden:

Ordføreren for forslagsstillerne vedrørende lovforslag nr. L 191 om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Begrænsning af arbejdsgiverperiodens længde), hr. Pilgaard Andersen, har ordet.

Pilgaard Andersen (FP):

Først vil jeg lige kommentere lovforslag nr. L 176. Vi er selvfølgelig interesserede i alle forbedringer for de selvstændige erhvervsdrivende, og derfor vil vi selvfølgelig også være positivt indstillet over for dette lovforslag. Vi har den opfattelse, at det er en kategori, hvis interesser ikke ret mange af tingets medlemmer er interesserede i at varetage, og derfor vil vi være indstillet på at støtte dette lovforslag. Der er en hel række gode argumenter. Vi ser tydeligt igen, at lønmodtagerne skal garanteres, men når det drejer sig om de selvstændige, er der ikke særlig stor interesse længere. Vi mener, at der skal være lighed, så vi bør også hjælpe de selvstændige, der er en gruppe mennesker i vort samfund, som virkelig er kommet i klemme.

Vores eget lovforslag, nr. L 191, er et lovforslag, som har været fremsat tidligere, og det har det sigte at skabe større beskæftigelse. Vi er i den uheldige situation i øjeblikket, at vi har mellem 170.000 og 200.000 arbejdsløse, og hvis vi gennemfører lovforslaget om nedsættelse til 1 uge, vil det betyde, at vi i hvert fald mindst vil få 50.000 mennesker mere i arbejde.

Så har der fra socialdemokratisk side været fremført nogle påstande, som er grebet ud

[Pilgaard Andersen]

af den blå luft. Dengang loven om dagpenge blev gennemført i sin tid, viste det sig umiddelbart efter, at vi fik 50.000 arbejdsløse. Den har altså været direkte medvirkende til at skabe arbejdsløshed, og ud fra den betragtning mener vi så afgjort, at den bør afskaffes; den hører slet ikke hjemme under arbejdsgiverne. Jeg ved godt, at socialdemokratiet har en helt anden målsætning, de ønskede at skabe ligestilling, men det, vi ønsker, er, at forpligtelsen skal overgå til det offentlige, og derved ønsker vi at garantere lønmodtagerne nøjagtig samme sikkerhed. Vi vil ikke nedskære dagpengene for lønmodtagerne, vi ønsker, at lønmodtagerne skal have samme sikkerhed, men vi mener ikke, at det er en ordening, der hører hjemme under arbejdsgiveren. Arbejdsgiveren køber sin arbejdskraft, og det, han køber, er det, han får, og så skal vi ikke have alle de vedhæng, der kommer bagefter. Det, der er nødvendigt for arbejdsgiveren, er at kunne kalkulere med en faktor, så at han ved nøjagtigt, hvad det koster ham. Det er meget, meget vigtigt, at vi igen får erhvervslivets tillid, som det virkelig kniber med i øjeblikket på grund af de forskellige restriktive krav, der er lagt på det. Jeg forstår ikke, at socialdemokratiet har den opfattelse, at de kun skal tilgodese lønmodtagerne og ikke virksomhederne, og at de slet ikke vil se på de omkostninger, virksomhederne har, hvilket er væsentligt og meget, meget vigtigt, hvis vi skal begynde at konkurrere udadtil.

Vi er selvfølgelig tilfredse med den nedsettelse, der skete i augustforliget, men det er jo kun for en 3 års periode, så går det tilbage til det samme. Da vi slet ikke ønsker den dagpengelov, ønsker vi at få den fjernet, men da vi ved, at der ikke er politisk flertal for totalt at fjerne den, er det, at vi kun går ned til den første uge, som arbejdsgiveren skal betale, mens resten går over til staten. Vi mener, at der er en vis rimelighed i, at arbejdsgiveren kan komme til at virke som et kontrolorgan. Det er nødvendigt, at der ligesom er nogle, der kontrollerer, om sygdomsperioden er rigtig.

Vi ved også, at siden vi har fået dagpenge-loven gennemført, har der ikke været nogen tendenser til ligesom at tage den opsøgende virksomhed op over for beskæftigelsen, for sikkerheden har været der, og derved har der også været nogle ulemper for arbejdsgiverne,

for de har haft nogle faktorer, som de ikke kunne vurdere. Det har igen været medvirkende til, at arbejdsgiverne skal være meget, meget kritiske over for de lønmodtagere, de tager ind i deres firma. Derved, mener vi, er der allerede en meget, meget uheldig faktor. Det er godt nok, at der er sket en ændring til de 3 uger, men det er ikke nær nok. Hvis vi skal have fuld beskæftigelse herhjemme, er vi simpelt hen nødt til at fjerne nogle af de dér uheldige faktorer, der er kommet ind, og som arbejdsgiverne skal gennemskue, når de ansætter nye. Derved sker der det, at vi ikke får ansat nogen i forholdsvis kortvarige perioder, og vi mener så afgjort, at det er meget, meget vigtigt, at arbejdsgiveren kan tage arbejdskraft ind og bruge den i en måned eller to eller måske i en længere periode. Vi mener, at det er meget, meget vigtigt, at vi ligesom kan være med til at få en hurtigere udskiftning, så at vi kan følge konjunkturerne op og ned, efter hvordan beskæftigelsen er. Det kan ikke lade sig gøre, så længe vi har dagpengeloven. Det er bare nogle ting, vi skal være klar over. Så længe vi har dagpengeloven, sætter den begrænsninger, idet der er virksomheder, der decideret siger: ja men vi er ikke særlig interesserede i at tage mere arbejde ind, for vi har et godt mandskab her, og det ønsker vi ikke at udbygge, for det indebærer en hel masse faremomenter.

Det er for mig helt ufatteligt, at I ikke vil være med til at få løst nogle af de problemer, som det er så vigtigt at få løst, for at vi kan få dansk erhvervsliv til at køre igen og få noget af tilliden tilbage. Det må da også være i socialdemokratiets interesse at få så mange lønmodtagere i arbejde som muligt. Jeg forstår ikke, at det kun er en bestemt gruppes interesser, man er interesseret i at varetage, at man er fuldstændig ligeglad med andre. Det er jo sådan, at hvis vi ikke havde arbejdsgivere, havde vi heller ingen lønmodtagere, og det skal vi bare være klar over, de to ting hører meget nøje sammen.

Når man kommer ud og snakker med arbejdsgiverne og hører deres problemer, er de meget, meget negativt indstillet, og de kan ikke se nogen lyspunkter. De siger: vi skal have alle de uheldige ting fjernet. Hvis vi kan være med til at hjælpe på nogle af de ting, tror jeg, at tilliden igen kommer tilbage til dansk erhvervsliv. Den er der ikke i øjeblikket, og den kommer heller ikke, er jeg

[Pilgaard Andersen]

bange for, så længe vi har det socialdemokratiske styre, som slet ikke er interesseret i at skabe nogen tillid i vores samfund.

Jeg vil gerne takke de ordførere, der har været delvis positivt indstillet over for vort forslag, men selvfølgelig desværre har haft en hel del betænkeligheder. Jeg kan forstå, at de er enige i, at dagpengeloven virker noget uheldigt, men vi er skam interesserede i at gå kompromisets vej. Fremskridtspartiet har aldrig været afvisende over for at gå ind i en saglig forhandling med det formål at finde et kompromis.

Det, vi er interesserede i, er at skabe bedre vilkår, og det synes jeg er det væsentlige. Nu er der lidt politisk uenighed i socialdemokratiets gruppe om, hvorvidt det koster 800-900 mill. kr. eller det koster 650 mill. kr., og der er selvfølgelig ikke noget at sige til, at de ikke rigtig kan blive enige om det. 900 mill. kr. vil vi indrømme er nok det rigtige tal, men vi har stillet spareforslag, sådan at vi kan gennemføre det. Vi har påvist, hvor der kunne spares, så det er altså ikke penge, vi ligesom har grebet ud af den tomme luft. Vi vil være med til at spare på andre områder for at skaffe de 900 mill. kr., som er nødvendige for at gennemføre dette lovforslag.

Der er bare én ting, vi skal være klar over, og det er, at samtidig med at det koster samfundet penge at gennemføre lovforslaget, er vi med til at skabe beskæftigelse. Tænk på, at vi har 350.000 små virksomheder her i landet. Det er ikke engang én medarbejder pr. virksomhed, for at vi kan afskaffe arbejdsløsheden. Vi vil være med til at skabe fuld beskæftigelse, og det kan vi med dette lovforslag.

Jeg tror ikke på, at der er nogen chance for at få socialdemokratiet med på dette lovforslag, men jeg vil da håbe, at de partier, som udadtil i hvert fald virker, som om de vil gøre noget for den selvstændige erhvervsdrivende og for virksomhederne, vil være med til ligesom at se i den retning og ikke bare tage partitaktiske hensyn. Det mener jeg ikke er helt rimeligt. Jeg mener, vi skal se at få problemet løst. Det er meget, meget vigtigt, at vi får det løst her og nu, for det er virkelig en skadelig dagpengelov, vi har. Vi ønsker derfor en nedsættelse til 1 uge og så over til staten. Men der bliver ingen forringelse for lønmodtagerne, for det vil vi heller ikke være med til.

Socialministeren (Eva Gredal):

Det er meget fint, at venstre sender to ordførere herop, og nu bliver det altså hr. Holm, jeg stiller spørgsmålet til.

Hr. Brøndlund Nielsen udtrykte megen sympati for fremskridtspartiets forslag. Nu vil jeg godt spørge venstre: er det ensbetydende med, at venstre - jeg går ud fra, at et af de mange ændringsforslag, som vi endnu ikke har set fra fremskridtspartiets side, til finanslovsforslaget også indeholder et forslag af denne art - er det ensbetydende med, at venstre vil stemme for en merudgift på de mange hundrede millioner kroner, der her er tale om? Sådan lød det fra den første ordfører for venstre, og det kunne jeg godt lide at vide.

Holm (V):

I mit svar på ordførernes indlæg opfordrede jeg fremskridtspartiet til at tage den lidt med ro og foreslog, at vi derfor i første omgang startede med at gennemføre det forslag, som jeg står som ordfører for. Samtidig sagde jeg også, at vi vedkender os det forlig, der er indgået. Det forslag, som vi har stillet, ligger uden for forliget. Derfor ligger det også klart, at så længe det 3-årige forlig løber, kan der ikke være tale om at gå ind for fremskridtspartiets forslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Medlem af folketinget *Erhard Jakobsen* har meddelt mig, at han på grund af midler-

[Formanden]

tidig udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 13. marts 1978 samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Medlem af folketinget *Kofoed* har meddelt mig, at han på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra og med den 13. marts 1978 samt om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende skrivelse:

»Statsministeriet, den 3. marts 1978.

Ved kgl. resolution af 17. februar 1978 er det bestemt, at sager vedrørende uddannelse af væremestere fra den 1. april 1978 at regne overføres fra undervisningsministeriet til arbejdsministeriet.

Folketinget bedes underrettet herom.

sign. Anker Jørgensen.«

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Undervisningsudvalget (3/3 78):

Udtræder som stedf.: Margit Hansen

Indtræder igen som stedf.: Freddy Madsen

Markedsudvalget (3/3 78):

Udtræder: Henning Christophersen

Nyt medlem: Kofoed

Markedsudvalget (8/3 78):

Udtræder som stedf.: Arne Melchior

Ny stedf.: Mimi Jakobsen

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 9. marts, kl. 13.00.

Angående dagsordenen henviste formanden til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 17.20
